

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเพื่อวิเคราะห์นวนิยายของทมยันตีทั้งสิ้น 5 ข้อด้วยกัน กล่าวคือ

1. หาอุปสรรคที่ปรากฏในนวนิยาย 5 เรื่อง
2. วิเคราะห์หาชนิดของคำของอุปสรรคที่ปรากฏ
3. วิเคราะห์ประเภทของคำ (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)
4. วิเคราะห์โครงสร้างของคำประสมในอุปสรรค
5. จัดหมวดหมู่อุปสรรค

ผู้วิจัยขอสรุปข้อ การวิเคราะห์และการอภิปราย ดังต่อไปนี้

การวิจัยขั้นตอนที่ 1 หาอุปสรรคที่ปรากฏในนวนิยาย 5 เรื่อง

จากการหาอุปสรรคพบอุปสรรคแยกตามนวนิยาย ดังแสดงในตารางที่ 5 จำนวนอุปสรรคที่พบในนวนิยายของทมยันตีทั้ง 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 จำนวนอุปสรรคที่พบในนวนิยายของทมยันตีทั้ง 5 เรื่อง

นวนิยายเรื่อง	จำนวนอุปสรรค (หน่วย : ครั้ง)
คู่กรรม	68
อดีตา	71
ตราบาป	65
ทวิภพ	78
แก้วกลางดง	42
รวม	324

จากตารางที่ 5 ในนวนิยายเรื่อง ทวิภพ พบอุปลักษณะมากที่สุดคือ 68 ครั้ง รองลงมาได้แก่นวนิยายเรื่อง อติดา ตราบาป คู่กรรม และ แก้วกลางดง ตามลำดับ ซึ่งอุปลักษณะที่ปรากฏบางอุปลักษณะเหมือนกันแต่เมื่ออยู่ในบริบทที่ต่างกันจึงมีความหมายต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนับเป็นจำนวนครั้งเพื่อให้ครอบคลุมถึงอุปลักษณะที่ปรากฏซ้ำกันนั่นเอง

ตารางที่ 6 ตัวอย่างอุปลักษณะที่พบในการวิเคราะห์

อุปลักษณะและบริบท	ความหมายตรง	ความหมายในบริบท	เปรียบเทียบกับ
อีพวกดอกไม้ตูมเมื่อวาน	ดอกไม้แตกใหม่ยัง ไม่บานรับแสง	ผู้หญิงสาวที่ยังไร้ เคียงสา	ความงดงามของ ดอกไม้และความ งดงามของผู้หญิง
ทางนายชนหน้าแข้งไม่ ร่วงหрок	เส้นขนที่ขึ้นบริเวณ หน้าแข้ง	ความร่ำรวยมีฐานะ มี เงินทองมากมาย	จำนวนมากมายจน นับไม่ถ้วน
ไม่อย่างนั้นเราต้องอยู่ กลางระหว่างเขาหัวเขา ควายจะแย	อวัยวะส่วนหนึ่งของ สัตว์มีไว้ป้องกันตัว อยู่บนศีรษะ	อันตรายที่อาจมาถึง ตัว	ความแหลมคมที่มี ความอันตราย
เสื่ออย่างผมยังขอมตกลัง น้ำตาลของคุณแล้ว	ถังที่ใช้ใส่น้ำตาล	ความนึ่มนวล อ่อนหวานของผู้หญิง	ความอ่อนหวานที่มี อยู่อย่างท่วมท้น
เดี๋ยวพวกเสื่อกรุงจะเอาไป ขายร้านอาหารป่าเสียก็ไม่ รู้	ร้านอาหารทำอาหาร จากเนื้อสัตว์ป่า	ช่องค้าประเวณี	สถานที่ขายของผิด กฎหมาย หลีกเลียง ศีลธรรม
มันพวกดอกอุตุพิตทั้งนั้น	ดอกไม้ชนิดหนึ่งมี กลิ่นเหม็น	ผู้หญิงที่เป็นคนไม่ดี	กลิ่นที่ไม่ประสงค์ กับคนที่ไม่น่าคบหา

ตารางที่ 6 (ต่อ)

อุปลักษณะและปริบท	ความหมายตรง	ความหมายในปริบท	เปรียบเทียบกับ
ทรงเผ่าเจ็บใจตัวเอง ครามครัน ที่ไม่มีเขี้ยวเล็บ ติดตัว	อวัยวะส่วนที่มีความ แหลมและคมของ ร่างกาย โดยเฉพาะ สัตว์ใช้ป้องกันตัว	ความร้ายกาจที่มีใน ตัว	ความสามารถในการ ต่อสู้และการป้องกัน ตัว
เราอยากได้เมียประเภท เฟอร์นิเจอร์เท่านั้นหรือ	เครื่องใช้ในบ้านหรือ เครื่องใช้ตกแต่งบ้าน	ภรรยาที่สวยงามแต่ไม่มี ความสามารถ	ความสวยแต่ไม่ได้ ใช้ประโยชน์
จะอยู่รอคนทองเระ	ส่วนที่อยู่ด้านบนของ บ้านใช้ยึดตัวบ้าน	ไม่ยอมแต่งงานจนแก่	ความสูงที่ยากจะลง มาและความยึดถือ ตัวตน
"ไม่ใช่บ้า" คนพูดเอาน้ำ เย็นเข้าปlop	น้ำที่มีความเย็น สด ชื่น	การปlopใจให้รู้สึกดี ขึ้น	ความเย็นกับน้ำดีดีที่ ให้ความสดชื่นขึ้น

ตารางที่ 6 นี้ผู้วิจัยแสดงให้เห็นว่า อุปลักษณะที่ปรากฏในปริบทนั้น ต่างมีความหมายตรงอยู่แล้ว แต่เมื่อนำมาประกอบในปริบทแล้ว อุปลักษณะนั้นจะมีความหมายเปลี่ยนไปจากปริบท เช่น อุปลักษณะ “ดอกไม้ตูม” ในปริบท “อีพวกดอกไม้ตูมเมื่อวาน” นั้น “ดอกไม้ตูม” มีความหมายตรงว่า ดอกไม้แตกใหม่ยังไม่บานรับแสง แต่เมื่อมาอยู่ในปริบท ความหมายได้เปลี่ยนเป็น “หญิงสาวที่ยังไร้เดียงสา” เพราะ ผู้ประพันธ์ใช้การเปรียบเทียบกับความงดงามของดอกไม้และความงดงามของผู้หญิง หรือ อุปลักษณะ “เฟอร์นิเจอร์” ในปริบท “เราอยากได้เมียประเภทเฟอร์นิเจอร์เท่านั้นหรือ” ซึ่ง “เฟอร์นิเจอร์” มีความหมายตรงว่า อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องตกแต่งภายในบ้าน แต่เมื่อมาอยู่ในปริบท ความหมายได้เปลี่ยนเป็น “ผู้หญิงที่มีแต่ความสวยแต่ไม่มีความสามารถ” เป็นต้น ซึ่งอุปลักษณะที่ปรากฏในนวนิยายครั้งนี้มีจำนวนมาก

นอกจาก ผู้วิจัยจะได้ทำการวิจัยเพื่อหาจำนวนอุปสรรค ในนวนิยายทั้งห้า ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์หาชนิดของคำในคำอุปสรรคที่พบอีกด้วย

การวิจัยขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาชนิดของคำของอุปสรรคที่ปรากฏ

การวิเคราะห์หาอุปสรรคในนวนิยายทั้งห้า อันเป็นประชากรที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยมาวิเคราะห์ชนิดของคำของอุปสรรคทั้งหมดที่ปรากฏในนวนิยายทั้งห้า โดยใช้เกณฑ์การแบ่งชนิดของคำในภาษาไทยของ Kitima Indrambarya (1993) และ วิจิตร ภาณุพงษ์ (2541) ซึ่งสามารถสรุปข้อ การวิเคราะห์หาชนิดของคำได้ดังนี้

ตารางที่ 7 ชนิดของคำของอุปสรรคที่พบในนวนิยายของทมยันตีทั้งห้าเรื่อง

นวนิยายเรื่อง	คำนาม	คำกริยา	คำคุณศัพท์
แก้วกลางดง	47	21	-
ทวิภพ	51	18	2
คู่กรรม	52	13	-
ตราบาป	67	9	2
อดีตา	32	10	-
รวม	249	71	4

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังได้รวบรวมอุปสรรคทั้งหมดที่พบในนวนิยายทั้งห้าเรื่อง โดยแยกตามชนิดของคำ ดังนี้ เรื่องแก้วกลางดง ปรากฏคำนาม 47 คำ คำกริยา 21 คำ เรื่องทวิภพ ปรากฏคำนาม 51 คำ คำกริยา 18 คำ คำคุณศัพท์ 2 คำ เรื่อง คู่กรรม ปรากฏ คำนาม 52 คำ คำกริยา 13 คำ เรื่อง ตราบาป ปรากฏ คำนาม 67 คำ คำกริยา 9 คำ คำคุณศัพท์ 2 คำ และ เรื่อง อดีตา ปรากฏ คำนาม 32 คำ คำกริยา 10 คำ ซึ่งผู้วิจัยเสนอในตารางที่ 7

ตารางที่ 8 อุปสรรคณ์ที่พบทั้งหมดในการวิจัยแยกตามชนิดของคำ

ชนิดของคำ	จำนวนอุปสรรคณ์	อัตราส่วน (ร้อยละ)
คำนาม	249	75.50
คำกริยา	71	24.40
คุณศัพท์	4	0.10
รวม	324	100

เราสามารถสรุปจากตารางที่ 8 ในการหาอุปสรรคณ์ในนวนิยายทั้ง 5 เรื่อง ว่าพบชนิดคำเพียง 3 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำกริยา และคำคุณศัพท์ โดยพบคำนามมากที่สุดทั้งสิ้น 249 คำ คิดเป็นร้อยละ 75.50 และคำกริยาพบมาเป็นอันดับที่สอง พบจำนวน 71 คำ คิดเป็นร้อยละ 24.40 ส่วนคำคุณศัพท์พบ 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.10

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ชนิดของคำ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งชนิดของคำตาม Kitima Savatmalaya (1993) โดยจะวิเคราะห์จากอุปสรรคณ์ที่ผู้วิจัยพบในนวนิยาย 5 เรื่องนี้ ซึ่งผลการวิจัยที่พบมีดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์อุปสรรคณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมด้านชนิดของคำ

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ชนิดของคำ ดังนี้

1.1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาค

แสดง (The Root predicate with the negation word ไม่) คือ การทดสอบชนิดของคำในปริบทซึ่งคำที่ทดสอบทำหน้าที่เป็นคำหลักของภาคแสดงในประโยค หากเติมรูปปฏิเสธ “ไม่” หรือ “ไม่ได้” แล้ว ประโยคนี้ยังถูกต้องตามลักษณะไวยากรณ์ไทย คำหลักคำนั้นเป็นคำกริยา

1.2 การยอมรับคำป่งชี้เป็นส่วนขยาย (Determiner modification) คือ การนำคำ

ที่สงสัยไปทดสอบในบริบทกับคำบ่งชี้หาเวลาหรือประโยชน์นั้นเป็นที่ยอมรับในไวยากรณ์ไทยให้จัดว่าคำนั้นเป็นคำนาม เนื่องจาก คุณสมบัติการยอมรับคำบ่งชี้เป็นส่วนขยายนี้ เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำนาม คำชนิดอื่นไม่สามารถยอมรับคำบ่งชี้เป็นส่วนขยายได้

1.3 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ” เป็นการทดสอบคำที่สงสัยว่าเป็นคำกริยาใน

บริบทหรือไม่โดยการเติมคำบ่งเวลา “จะ” หน้าคำที่ต้องการทดสอบ หากผ่านเกณฑ์นี้แสดงว่าเป็นคำกริยา เกณฑ์นี้ใช้ทดสอบโครงสร้างที่เป็นคำประสมและประโยค ซึ่งพบมากในงานวิจัยชิ้นนี้ ดังนั้น อุปสรรคที่ปรากฏโครงสร้างเป็นคำประสมและไม่สามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบคำนาม ผู้วิจัยจะทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ” เพื่อเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าอุปสรรคนั้นเป็นคำกริยาหรือไม่

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า อุปสรรคที่ปรากฏนั้น บางอุปสรรคไม่สามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบที่ตั้งไว้ได้ทั้งสามเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ยึดการตัดสินชนิดของคำดังกล่าว ดังนี้

1.4 การวิเคราะห์คำคุณศัพท์ (Adjective) คำคุณศัพท์ (Adjective) ทำหน้าที่เป็นคำหลักใน

คุณศัพท์วิ Kitima (1994:70) อ้างถึง (Saranya 1989: 165) คำคุณศัพท์ (Adjective) ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของคำลักษณะนาม ดังนั้น หากคำอุปสรรคใดพบคำที่อยู่ในกลุ่มคำคุณศัพท์ที่ Saranya (1989) กล่าวไว้ได้แก่ แรก หลาย ทุก กี่ บ้าง 0-9 เลขลำดับที่ (ที่ 1- ที่ n. (โดยที่ n หมายถึง ตัวเลข) และ จำนวนเลขตามหลัก เช่น สิบ ร้อย พัน ผู้วิจัยจะกำหนดให้คำอุปสรรคนั้นๆ มีชนิดของคำเป็นคำคุณศัพท์

ตัวอย่างอุปสรรคที่พบในการวิจัย

ตัวอย่างที่ 1

อุปสรรค **ไก่อหลง** จากตัวอย่างประโยค

เจ้าคนหนึ่งจึงผิวปากดังหือ **"ไก่อหลง"**จะ

ตัวอย่างจากเรื่อง แก้วกลางดง

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบอุปสรรค **"ไก่อหลง"** ซึ่งเป็นคำอุปสรรค หมายถึง **ผู้หญิงที่** เดินทางมาอย่างไม่มีท่าทีว่ารู้เรื่องราว หรือ ไม่มีที่ไปที่ไปหรืออาจหลงทางหรือถูกล่อลวงมาก็ได้ เหมือน **ไก่อ**ที่หลงทางมาไม่มีฝูงหรือ ไม่มีเจ้าของ โดยจะทดสอบเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องในบริบทดังนี้

ไก่อ่หลงว่ะ

เกณฑ์ที่ 1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

ส่วนที่นำมาทดสอบ	"ไก่อ่หลง"ว่ะ
ทำการทดสอบด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”	* “ไม่”ไก่อ่หลงว่ะ

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” ไม่สามารถใช้รูปปฏิเสธ “ไม่” และไม่ผ่านเกณฑ์ที่ 1 จึงไม่ใช่คำกริยา

เกณฑ์ที่ 2 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

ส่วนที่นำมาทดสอบ	"ไก่อ่หลง"ว่ะ
ทำการทดสอบด้วยคำบ่งเวลหน้ากริยา “จะ”	* จะไก่อ่หลงว่ะ

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” ไม่สามารถใช้คำนำหน้ากริยา “จะ” ได้ โครงสร้างประโยคไม่ยอมรับในระบบไวยากรณ์ไทยเพราะคำนำหน้ากริยา “จะ” จะใช้ได้กับคำกริยา จึงนับว่า อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ 2 “ไก่อ่หลง” จึงไม่ใช่คำกริยา

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

ส่วนที่นำมาทดสอบ	"ไก่อ่หลง"ว่ะ
ทำการทดสอบกับคำบ่งชี้	"ไก่อ่หลงนี้" ว่ะ

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” สามารถเติมคำบ่งชี้ “นี้” ได้โดยไม่ทำให้ความหมายในประโยคเปลี่ยนไป อีกทั้งยังเป็นโครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทย จึงนับว่า อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” ผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ทดสอบเพื่อแยกคำบุพบทออกจากคำนาม เมื่อ อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” ผ่านเกณฑ์นี้ จึงสามารถสรุปได้ว่า อุปลักษณะ “ไก่อ่หลง” จัดเป็นคำนาม

ตัวอย่างที่ 2

อุปลักษณ์ “หมูมด” จากตัวอย่างประโยค

จะารู้เสียบ้างว่าสยามไม่ใช่หมูมดขึ้นเขียง

ตัวอย่างจากเรื่อง อติตา

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบอุปลักษณ์ “หมูมด” ซึ่งเป็นคำอุปลักษณ์ โดย “หมูมด” ซึ่งหมายถึง ยอมโดยง่าย ว่าจะเป็นคำชนิดใด โดยผู้วิจัยจะทดสอบว่า คำนี้เพียงแต่ส่วนที่เกี่ยวข้อง โดย ผู้วิจัยจะ นำมาเฉพาะคำที่ต้องการทดสอบในบริบท เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นดังนี้

สยามหมูมด

เกณฑ์ที่ 1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

ประโยคที่นำมาทดสอบ

สยามหมูมด

ทำการทดสอบด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”

*สยามไม่หมูมด

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “หมูมด” ไม่สามารถใช้รูปปฏิเสธ “ไม่” อุปลักษณ์ “หมูมด” จึงไม่ใช่คำกริยา

เกณฑ์ที่ 2 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

ประโยคที่นำมาทดสอบ

สยามหมูมด

ทำการทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”

*สยามจะหมูมด

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “หมูมด” ไม่สามารถใช้ร่วมกับคำนำหน้ากริยา “จะ” ได้ โดยเป็นโครงสร้างประโยคที่ไม่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทย จึงนับว่า อุปลักษณ์ “หมูมด” ไม่ใช่คำกริยา เพราะคำนำหน้ากริยา “จะ” เป็นลักษณะเฉพาะของคำกริยาเท่านั้น

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

ประโยคที่นำมาทดสอบ

สยามหมูมด

ทำการทดสอบกับคำบ่งชี้ สยามหมูนั่น
 สยามไม่ใช่หมูนั่น

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “หมูนั่น” สามารถเติมคำบ่งชี้ “นั่น” ได้โดยเป็น
 โครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทย จึงนับว่า อุปลักษณ์ “หมูนั่น” เป็นคำนาม

ตัวอย่างที่ 3

อุปลักษณ์ “ควักกะปิ”

จากตัวอย่างประโยค คราวนี้ควักกะปิลอยหน้าเจ็บ

ตัวอย่างประโยคจากเรื่อง อติตา

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบอุปลักษณ์ “ควักกะปิ” ซึ่งเป็นคำอุปลักษณ์ หมายถึง *รำไม่เป็น*
ท่าทาง ว่าจะเป็นคำชนิดใด โดยผู้วิจัยจะทดสอบว่า คำที่เกี่ยวข้องในบริบทนี้เท่านั้นคือ

คราวนี้ควักกะปิ

เกณฑ์ที่ 1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The
 Root predicate with the negation word ไม่)

ประโยคที่นำมาทดสอบ

คราวนี้ควักกะปิ

ทำการทดสอบด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”

คราวนี้ไม่ควักกะปิ

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “ควักกะปิ” สามารถใช้รูปปฏิเสธ “ไม่” โดยเป็น
 โครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า อุปลักษณ์ “ควักกะปิ”
 จัดเป็นคำกริยา

เกณฑ์ที่ 2 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

ประโยคที่นำมาทดสอบ

คราวนี้ควักกะปิ

ทำการทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”

คราวนี้จะควักกะปิ

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “ควักกะปิ” สามารถใช้คำนำหน้ากริยา “จะ” ได้โดยเป็นโครงสร้างประโยคที่เป็นที่ยอมรับในระบบไวยากรณ์ไทย ดังนั้นจึงยืนยันได้ว่า “ควักกะปิ” จัดเป็นคำกริยา

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

ประโยคที่นำมาทดสอบ	คราวนี้ควักกะปิ
ทำการทดสอบกับคำบ่งชี้	*คราวนี้ควักกะปินี้

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “ควักกะปิ” ไม่สามารถใช้คำบ่งชี้ได้ในบริบทนี้ ซึ่งการใช้คำบ่งชี้เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำนาม จึงกล่าวได้ว่า “ควักกะปิ” ไม่ใช่คำนาม

จากการทดสอบอุปลักษณ์ “ควักกะปิ” สามารถผ่านเกณฑ์ได้ทั้ง เกณฑ์ที่ 1 และ เกณฑ์ที่ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำกริยา แต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์การทดสอบคำนาม ฉะนั้นจึงจัดได้ว่า อุปลักษณ์ “ควักกะปิ” เป็นคำกริยา

ตัวอย่างที่ 4

อุปลักษณ์ โคนลูกปิ่น

จากตัวอย่างประโยค นาย โคนลูกปิ่นแน่

ตัวอย่างประโยคจากเรื่อง แก้วกลางดง

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบอุปลักษณ์ “โคนลูกปิ่น” ซึ่งเป็นคำอุปลักษณ์ โดย “โคนลูกปิ่น” ซึ่งหมายถึง โคนยี่ง ว่าจะเป็นคำชนิดใด

เกณฑ์ที่ 1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

จากประโยคเดิม	นายโคนลูกปิ่นแน่
ทำการทดสอบด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”	นายไม่โคนลูกปิ่นแน่

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” สามารถใช้รูปปฏิเสธ “ไม่” โครงสร้างประโยคเป็นที่ยอมรับในระบบไวยากรณ์ไทย จึงนับว่า อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” เป็น คำกริยา

เกณฑ์ที่ 2 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

จากประโยคเดิม

นายโดนลูกปืนแน่

ทำการทดสอบด้วยการใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

นายจะโดนลูกปืนแน่

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” สามารถใช้คำนำหน้ากริยา “จะ” ได้โดยเป็นโครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “โดนลูกปืน” จัดเป็นคำกริยา

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

จากประโยคเดิม

นายโดนลูกปืนแน่

ทำการทดสอบกับคำบ่งชี้

*นายโดนลูกปืนนี้แน่

เมื่อทำการทดสอบแล้ว อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” ไม่สามารถใช้คำบ่งชี้ได้ในบริบทนี้โดยให้ความหมายว่า โดนยิง ได้ แสดงให้เห็นว่า อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” ไม่ใช่คำนาม

จากการทดสอบอุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” สามารถผ่านเกณฑ์ได้ทั้ง เกณฑ์ที่ 1 และ เกณฑ์ที่ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำกริยา แต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์การทดสอบคำนาม ฉะนั้นจึงจัดได้ว่า อุปลักษณ์ “โดนลูกปืน” เป็นคำกริยา

ตัวอย่างที่ 5

อุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง”

จากตัวอย่างประโยค

ผู้จบไปล้วนเป็นสตรีหมายเลขหนึ่ง

ตัวอย่างประโยคจากเรื่อง ทวิภพ

อุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง” ในบริบทนี้ที่มีความหมายว่า บุคคลสำคัญที่ได้รับการกล่าวถึงในอันดับแรกๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจะทำการทดสอบว่าอุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง” เป็นคำชนิดใด โดยจะทดสอบเฉพาะบริบทที่เกี่ยวข้องดังนี้ สตรีหมายเลขหนึ่ง

เกณฑ์ที่ 1 การทดสอบชนิดของคำด้วยการยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

ส่วนที่นำมาทดสอบ	สตรีหมายเลขหนึ่ง
การทดสอบการด้วยรูปปฏิเสธ “ไม่”	* สตรีไม่หมายเลขหนึ่ง

การทดสอบปรากฏว่า อุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง” ไม่สามารถผ่านการทดสอบเกณฑ์ที่ 1 ได้ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการทดสอบในเกณฑ์ที่ 2 ต่อไป

เกณฑ์ที่ 2 การทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”

ส่วนที่นำมาทดสอบ	สตรีหมายเลขหนึ่ง
การทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”	* สตรีจะหมายเลขหนึ่ง

การทดสอบปรากฏว่า อุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง” ไม่สามารถผ่านการทดสอบเกณฑ์ที่ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์การทดสอบคำกริยา ดังนั้น อุปลักษณ์ “หมายเลขหนึ่ง” จึงไม่ใช่คำกริยา

เกณฑ์ที่ 3 การทดสอบด้วยคำบ่งชี้ (Determiner modification)

ส่วนที่นำมาทดสอบ	สตรีหมายเลขหนึ่ง
การทดสอบด้วยคำบ่งชี้	สตรีหมายเลขหนึ่งนี้

การทดสอบปรากฏว่า อุปลักษณ์ “สตรีหมายเลขหนึ่ง” สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์การทดสอบคำนาม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบอีกครั้ง โดยแยกคำนาม สตรี ออกจาก หมายเลขหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องว่า สตรีหมายเลขหนึ่งเป็น นามวลี หรือ หมายเลขหนึ่งเป็นคำนามแน่

ทดสอบคำว่า สตรี

ส่วนที่นำมาทดสอบ	สตรี
การทดสอบด้วยคำบ่งชี้	สตรีนี้

จากการทดสอบคำว่า สตรี พบว่า สตรี เป็นคำนามเนื่องจากสามารถปรากฏร่วมกับคำบ่งชี้นี้ได้

ทดสอบคำว่า หมายเลขหนึ่ง

ส่วนที่นำมาทดสอบ

หมายเลขหนึ่ง

การทดสอบด้วยคำบ่งชี้

*หมายเลขหนึ่งนี้

จากการทดสอบคำว่า หมายเลขหนึ่ง พบว่า หมายเลขหนึ่ง ไม่ใช่คำนามเนื่องจากไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำบ่งชี้ นี้ ได้

จากการทดสอบทั้งสามเกณฑ์ ปรากฏว่า อุปลักษณะ “หมายเลขหนึ่ง” ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ใดได้เลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดอุปลักษณะ “หมายเลขหนึ่ง” เป็นคำคุณศัพท์ เพราะเป็นลำดับที่และสามารถตามหลังคำนาม ตาม Saranya Savatmalaya (1989:165) อ้างถึงใน (Kitima Indrambarya, 1994:70)

ตัวอย่างที่ 6 “ดอกไม้ไฟ”

เหอะน่า...พรุ้งนี้จะมาเล่นดอกไม้ไฟ

จากนวนิยายเรื่องอดีตตา

คำว่า “ดอกไม้ไฟ” มีความหมายตรงตัวว่าเครื่องเล่นที่เกิดจากการใช้ความร้อนจุดแล้วเกิดประกายไฟสวยงามในอากาศ แต่ในบริบทที่ว่า เหอะน่า...พรุ้งนี้จะมาเล่นดอกไม้ไฟ “ดอกไม้ไฟ” หมายถึง ระเบิด

การทดสอบชนิดของคำในบริบทนี้ผู้วิจัยนำเฉพาะคำที่ต้องการทดสอบและส่วนที่เกี่ยวข้องในบริบท คือ “พรุ้งนี้จะมาเล่นดอกไม้ไฟ”

เกณฑ์ที่ 1 การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

จากประโยคเดิม

พรุ้งนี้จะมาเล่นดอกไม้ไฟ

การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”

*พรุ้งนี้จะมาเล่นไม่ดอกไม้ไฟ

จากการทดสอบพบว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” ไม่สามารถยอมรับรูปปฏิเสธไม่จึง
กล่าวได้ว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” ไม่ใช่ภาคแสดงของปริบท กล่าวคือ ไม่ใช่คำกริยาแต่อาจเป็น
คำนามของปริบทซึ่งผู้วิจัยจะทำการทดสอบในเกณฑ์ต่อไป

เกณฑ์ที่ 2 การทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”

จากประโยคเดิม	พรุ่งนี้จะมาเล่นดอกไม้งาม
การทดสอบด้วยคำนำหน้ากริยา “จะ”	*พรุ่งนี้จะมาเล่นจะดอกไม้งาม

จากการทดสอบพบว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” ไม่สามารถยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ” จาก
เกณฑ์การทดสอบนี้จึงยืนยันได้ว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” ไม่ใช่คำกริยาเพราะการใช้คำนำหน้า
กริยา “จะ” เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำกริยาเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจะทำการทดสอบในเกณฑ์ต่อไป

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

จากประโยคเดิม	พรุ่งนี้จะมาเล่นดอกไม้งาม
การใช้คำบ่งชี้	พรุ่งนี้จะมาเล่นดอกไม้งามนั้น

จากการทดสอบอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” สามารถยอมรับคำบ่งชี้ “นั้น” ได้และเป็น
โครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในระบบไวยากรณ์ไทยจึงกล่าวได้ว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” เป็น
คำนามเพราะการยอมรับคำบ่งชี้เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำนามเท่านั้น

จากการทดสอบอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์
ทดสอบคำกริยาดังนั้นอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” จึงไม่ใช่คำกริยา แต่อุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” สามารถ
ผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำนามจึงสรุปได้ว่าอุปลักษณ์ “ดอกไม้งาม” เป็นคำนามใน
ปริบท

ตัวอย่างที่ 7 “ตกม้า”

เรานึกว่าตกม้าตายแล้ว

ตัวอย่างจากเรื่องทวิภพ

อุปสรรคณ์ “ตกม้า” ในปริบท “เรานึกว่าตกม้าตายแล้ว” มีความหมายว่า *ผิดพลาด* ซึ่งผู้วิจัย จะทำการทดสอบอุปสรรคณ์ “ตกม้า” เป็นคำชนิดใดในปริบทดังนี้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เฉพาะ ส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจความเข้าใจคือ

เรานึกว่าตกม้า

เกณฑ์ที่ 1 การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

จากประโยคเดิม	เรานึกว่าตกม้า
การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”	เรานึกว่าไม่ตกม้า

จากการทดสอบพบว่าอุปสรรคณ์ “ตกม้า” สามารถยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” และเป็น โครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในไวยากรณ์ไทย จึงกล่าวได้ว่าอุปสรรคณ์ “ตกม้า” เป็นคำกริยาใน ปริบท

เกณฑ์ที่ 2 การยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ”

จากประโยคเดิม	เรานึกว่าตกม้า
การยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ”	เรานึกว่าจะตกม้า

จากการทดสอบพบว่าอุปสรรคณ์ “ตกม้า” สามารถยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ” และเป็น โครงสร้างที่ยอมรับได้ในไวยากรณ์ไทย จึงยืนยันได้ว่าอุปสรรคณ์ “ตกม้า” เป็นกริยาในปริบท อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะทำการทดสอบในเกณฑ์ต่อไปว่าจะยอมรับหรือไม่

เกณฑ์ที่ 3 การยอมรับคำบ่งชี้ (Determiner modification)

จากประโยคเดิม	เรานึกว่าตกม้า
การยอมรับคำบ่งชี้	*เรานึกว่าตกม้านี้

จากการทดสอบพบว่าอุปสรรคณ์ “ตกม้า” ไม่สามารถยอมรับคำบ่งชี้ “นี้” ได้ จึงกล่าวได้ว่า อุปสรรคณ์ “ตกม้า” ไม่ใช่คำนามเพราะการยอมรับคำบ่งชี้เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำนามเท่านั้น

จากการทดสอบอุปลักษณะ “ตกม้า” พบว่าอุปลักษณะ “ตกม้า” สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำกริยาแต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำนาม จึงกล่าวได้ว่าอุปลักษณะ “ตกม้า” เป็นคำกริยาในปริบท

ตัวอย่างอุปลักษณะที่มีโครงสร้างเป็นประโยคที่พบในการวิจัย

ตัวอย่างที่ 8 “น้ำตาเช็ดหัวเข่า”

ผมกลัวเด็กของเราจะนำตาเซ็ดหัวเขา

ตัวอย่างจากประโยคเรื่องแก้วกลางดง

อุปถัมภ์ “น้ำตาเซ็ดหัวเข่า” ในปริบท “ผมกลัวเด็กของเราจะน้ำตาเซ็ดหัวเข่า” มีความหมายว่า เจอเรื่องเศร้าทำให้ต้องเสียใจ

ผู้วิจัยจะทำการทดสอบว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเซ็ดหัวเขา” เป็นคำชนิดใดในปริบท ดังนี้

เกณฑ์ที่ 1 การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

จากประโยคเดิม

ผมกลัวเด็กของเราจะนำตาขีดหัวเขา

การยอมรับรูปปฏิเสธไม่

ผมกลัวเด็กของเราจะไม่นำตาเซ็ดหัวเข้า

จากการทดสอบพบว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเซ็ดหัวเช่า” สามารถยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” และเป็นโครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในไวยากรณ์ไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเซ็ดหัวเช่า” เป็นคำกริยา

เกณฑ์ที่ 2 การใช้คำนำหน้ากริยา “จะ”

จากประโยคเดิม

ผมกลัวเด็กของเราจะน้ำตาเซ็ดหัวเขา

จากในปริบท อุปลักษณะ “น้ำตาเซ็ดหัวเข่า” มีคำว่า “จะ” นำหน้าอยู่แล้วผู้วิจัยจึงสามารถ ยืนยันได้ว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเซ็ดหัวเข่า” เป็นคำกริยา

เกณฑ์ที่ 3 การใช้คำบ่งชี้ (Determiner modification)

จากประโยคเดิม	ผมกลัวเด็กของเราจะ <u>น้ำตาเช็ดหัวเข่า</u>
การใช้คำบ่งชี้	*ผมกลัวเด็กของเราจะ <u>น้ำตาเช็ดหัวเข่านี</u>

จากการทดสอบพบว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเช็ดหัวเข่า” ไม่สามารถยอมรับคำบ่งชี้ “นี้” ได้จึงกล่าวได้ว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเช็ดหัวเข่า” ไม่ใช่คำนามเพราะการยอมรับคำบ่งชี้เป็นคุณสมบัติเฉพาะของคำนามเท่านั้น

จากการทดสอบอุปลักษณะ “น้ำตาเช็ดหัวเข่า” สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำกริยา แต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำนาม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าอุปลักษณะ “น้ำตาเช็ดหัวเข่า” เป็นกริยา

ตัวอย่างที่ 9 “ทองไม่รู้ร้อน”

ถึงกระนั้นอีกฝ่ายก็ยังทำเป็นทองไม่รู้ร้อน

ตัวอย่างจากเรื่อง แก้วกลางดง

อุปลักษณะ “ทองไม่รู้ร้อน” ในบริบท “ถึงกระนั้นอีกฝ่ายก็ยังทำเป็นทองไม่รู้ร้อน” หมายถึง *ไม่สนใจ* จากนี้จะทำการทดสอบว่าอุปลักษณะ “ทองไม่รู้ร้อน” เป็นคำชนิดใดในบริบท

จากบริบทผู้วิจัยจะนำมาทดสอบเฉพาะคำที่เกี่ยวข้อง

“อีกฝ่ายยังทำเป็นทองไม่รู้ร้อน”

เกณฑ์ที่ 1 การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” ในคำหลักของภาคแสดง (The Root predicate with the negation word ไม่)

จากประโยคเดิม	อีกฝ่ายยังทำเป็นทองไม่รู้ร้อน
การยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่”	*อีกฝ่ายยังทำเป็น <u>ไม่</u> ทองไม่รู้ร้อน

จากการทดสอบพบว่าอุปลักษณะ “ทองไม่รู้ร้อน” ไม่สามารถยอมรับรูปปฏิเสธ “ไม่” จึงกล่าวได้ว่า อุปลักษณะ “ทองไม่รู้ร้อน” ไม่ใช่คำกริยาในบริบท ดังนั้นผู้วิจัยจะทำการทดสอบต่อไปในเกณฑ์ที่ 2

เกณฑ์ที่ 2 การยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ”

จากประโยคเดิม

อีกฝ่ายยังทำเป็น**ทองไม่รู้ร้อน**

การยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ”

*อีกฝ่ายยังทำเป็น**จะทองไม่รู้ร้อน**

จากการทดสอบพบว่าอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” ไม่สามารถยอมรับคำนำหน้ากริยา “จะ” ได้ จึงสามารถยืนยันได้ว่าอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” ไม่ใช่คำกริยาเพราะคำนำหน้ากริยา “จะ” เป็นคำนำหน้ากริยาเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจะทดสอบในเกณฑ์ต่อไป

เกณฑ์ที่ 3 การยอมรับคำบ่งชี้ (Determiner modification)

จากประโยคเดิม

อีกฝ่ายยังทำเป็น**ทองไม่รู้ร้อน**

การยอมรับคำบ่งชี้

อีกฝ่ายยังทำเป็น**ทองไม่รู้ร้อนนั้น**

จากการทดสอบพบว่าอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” สามารถยอมรับคำบ่งชี้ “**นั้น**” และเป็นโครงสร้างประโยคที่ยอมรับได้ในไวยากรณ์ไทยจึงกล่าวได้ว่าอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” เป็นคำนามในบริบท

จากการทดสอบอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำกริยา แต่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์ทดสอบคำนาม จึงกล่าวได้ว่าอุปสรรคณ์ “**ทองไม่รู้ร้อน**” เป็นคำนามในบริบท

การวิจัยขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ประเภท ของอุปลักษณะ

จากการวิจัยที่ 1 และ 2 เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาอุปลักษณะและทำการจำแนกชนิดของคำของอุปลักษณะแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยที่ 3 การวิจัยเพื่อกำหนดลักษณะการเกิดของคำ (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน) ของอุปลักษณะจากการวิจัยที่ 1 โดยผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์อุปลักษณะที่เป็นวลี และประโยคเท่านั้น ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปลักษณะตามลักษณะการเกิดของคำ พบการปรากฏโครงสร้างจำแนกตามลักษณะการเกิด ดังสรุปข้อต่อไปนี้

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละของอุปลักษณะที่ปรากฏในนวนิยาย 5 เรื่องจำแนกตามลักษณะของโครงสร้างคำไทย

ลักษณะการเกิด	อัตราส่วน
คำประสม	70
คำเดี่ยว	22
คำซ้ำ	5
ประโยค	1.7
วลี	1.3

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่า คำประสม ปรากฏเป็นอุปลักษณะในปริมาณมากที่สุด คำเดี่ยวปรากฏเป็นอุปลักษณะมากเป็นอันดับที่สอง ปรากฏประโยคมากเป็นอันดับที่ 3 คำซ้ำเป็นอันดับที่ 4 และวลีเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งตัวอย่างคำเดี่ยวเช่น กระแต อูฐยา ปาก เป็นต้น ตัวอย่างคำประสม เช่น ดอกไม้ น้ำพริก ฟาผ่า เป็นต้น ตัวอย่างประโยคเช่น น้ำตาเซ็ดหัวเขา ฝรั่งทำเกิน ทองไม่รู้ร้อน เป็นต้น ตัวอย่างวลี เช่น นายจุมพตพุ่มคำซึก โรงเรียนสารพัดช่าง เป็นต้น และตัวอย่างคำซ้อน เช่น ป้าเขา เงินทอง เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะการเกิดของอุปลักษณะ ตามวิธีการวิเคราะห์ลักษณะการเกิดของอุปลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์คำประสม

ผู้วิจัยยึดตามความหมายของคำประสม ของ อมรา (2546) ดังนั้น คำประสม คือ คำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระสองหน่วยคำขึ้นไป อาจมีความหมายเฉพาะตัว ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับคำที่มาผสมกันก็ได้

ตารางที่ 10 ตัวอย่างการวิเคราะห์ลักษณะการเกิดคำประสมที่ปรากฏเป็นอุปลักษณ์

ที่	อุปลักษณ์	การประสม	โครงสร้าง	ความหมาย	เรื่อง
1.	ดอกไม้	[ดอก+ไม้]	[N+N]	ผู้หญิง	แก้วกลางดง
2.	น้ำพริก	[น้ำ+พริก]	[N+N]	ผู้หญิงไทย	แก้วกลางดง
3.	ทูนหัว	[ทูน+หัว]	[V+N]	ที่รัก	ทวิภพ
4.	ทูนระเบิด	[ทูน+ระเบิด]	[N+N]	เสน่ห์ของผู้หญิง	ดราม่า
5.	จักรกล	[จักร+กล]	[N+N]	ผู้ปฏิบัติงาน	ดราม่า
6.	ฟ้าผ่า	[ฟ้า+ผ่า]	[N+V]	โกรธ	ทวิภพ

ตัวอย่างคำประสมในตารางที่ 10 อุปลักษณ์ “น้ำพริก” มาจากคำอิสระสองคำ มารวมกัน คือ คำว่า “น้ำ” ที่มีความหมายถึง ลักษณะของเหลวชนิดต่างๆ และคำว่า “พริก” หมายถึง ผักชนิดหนึ่งที่ มีรสเผ็ดร้อน เมื่อนำมาประสมกัน เป็น “น้ำพริก” หมายถึง อาหารไทยชนิดหนึ่ง แต่เมื่อมาอยู่ใน บริบท มีความหมายเปรียบเทียบ ถึงผู้หญิงไทย หรือ คำว่า “ทูนระเบิด” ที่มาจาก คำอิสระสองคำ คือ “ทูน” หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องหมายบอกตำแหน่งในน้ำ และ คำว่า “ระเบิด” หมายถึง อาวุธ สงครามร้ายแรง เมื่อนำสองคำมารวมกัน เป็น “ทูนระเบิด” หมายถึง ระเบิดที่วางไว้ตามตำแหน่ง ต่างๆ แต่เมื่อมาอยู่ในบริบท มีความหมายเปรียบเทียบถึง เสน่ห์ของผู้หญิง เป็นต้น

2. การวิเคราะห์คำซ้อน

ผู้วิจัยยึดตามความหมายของคำซ้อน ของ อมราและคณะ (2546) ดังนั้นคำซ้อนในการวิจัย ครั้งนี้ หมายถึง คำสองคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน มาเรียงซ้อนกัน โดยทำให้เกิด ความหมายใหม่ แต่ยังคงเค้าความหมายเดิม หรือความหมายอาจไม่เปลี่ยนแปลงไปแต่ความหมาย ของคำหน้าจะชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างในตารางที่ 11 ต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ตัวอย่างการวิเคราะห์ลักษณะการเกิดคำซ้อนที่ปรากฏเป็นอุปลักษณ์

ที่	อุปลักษณ์	การซ้อนคำ	ความหมาย	เรื่อง
1.	เสือสิงห์	[เสือ+สิงห์]	ความร้ายกาจ	ตราบาป
2.	ชฎาสังวาล	[ชฎา+สังวาล]	ของมีค่า	อดีตา
3.	ป่าเขา	[ป่า+เขา]	ความสงบ	อดีตา

จากตัวอย่างในตารางที่ 11 อุปลักษณ์ “เสือสิงห์” มีลักษณะเป็นคำซ้อน เพราะ “เสือ” คือสัตว์ร้ายในป่า และ “สิงห์” คือสัตว์ที่มีความดุร้ายในป่าเช่นกัน ดังนั้นเมื่อนำคำสองคำมาซ้อนกัน อุปลักษณ์เสือสิงห์ หมายถึง ความร้ายกาจในตัณมนุษย์ ไม่ได้หมายถึงความดุร้ายของเสือหรือสิงห์ในป่า หรือ อุปลักษณ์ “ป่าเขา” มีลักษณะเป็นคำซ้อน เพราะ คำว่า “ป่า” หมายถึงสถานที่ที่อยู่ไกลหรือบริเวณที่มีพืชพรรณนานาชนิด และ คำว่า “เขา” ซึ่งหมายถึงสถานที่ที่อยู่ห่างไกลหรือบริเวณที่เป็นเนินสูง และอยู่ห่างไกล เช่นกัน ดังนั้นเมื่อนำคำสองคำมาซ้อนกัน อุปลักษณ์ “ป่าเขา” หมายถึงความสงบที่อยู่ห่างจากความเจริญทางวัตถุ นั่นเอง

ในการวิจัยครั้งนี้อุปลักษณ์ที่เป็นคำซ้อนทำหน้าที่เป็นคำนามและคำกริยาเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ หรือ คำคุณศัพท์ ในนวนิยายของทมยันตี และมีลักษณะเป็นคำเดี่ยวสองคำที่มีความหมายคล้ายกันบ้าง หรือขัดแย้งกันบ้าง เพื่อเสริมความในปริบทเท่านั้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบลักษณะประโยคที่นำมาเป็นอุปลักษณ์ในปริบทในนวนิยายของทมยันตีอีกด้วย

4. การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค

จากการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้กลุ่มคำที่ปรากฏในส่วนนี้ เป็นประโยคเพราะ มีโครงสร้างเป็น N+V+N จากการวิจัย ผู้วิจัยพบและวิเคราะห์ให้โครงสร้างของกลุ่มคำที่มีลักษณะเป็นนามวลีที่มีโครงสร้างเป็นประโยค ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ตัวอย่างการวิเคราะห์ลักษณะของอุปสรรคที่เกิดขึ้นเป็นประโยค

ที่	ประโยคอุปสรรค	โครงสร้าง	ความหมาย	เรื่อง
1.	หนังขายยา	[หนัง+[ขาย+ยา]]	เรื่องเล่าเก่าๆ	แก้วกลางดง
2.	ทองไม่รู้ร้อน	[[ทอง+ [ไม่+รู้]]+ร้อน]	นิ่งเฉย	แก้วกลางดง
3.	ฝรั่งทำเกิน	[ฝรั่ง+[ทำ+เกิน]]	ซ่อมไม่ได้	ทวิภพ
4.	บ่อน้ำตาตื้น	[บ่อ+[[น้ำ+ตา]+ตื้น]]	ร้องไห้ง่าย	ทวิภพ
5.	หม่องปากแตก	[หม่อง+[ปาก+แตก]]	ประจัน	ทวิภพ

จากตัวอย่างในตารางที่ 12 อุปสรรคที่ปรากฏไม่ได้มีเฉพาะคำเดียวเท่านั้น แต่มีอุปสรรคที่มีโครงสร้างเป็นประโยค เช่น อุปสรรค “หนังขายยา” มีโครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์ตามไวยากรณ์ไทย หมายถึง มี ประธาน คือ “หนัง” กริยา คือ “ขาย” และ มีกรรม คือ “ยา” เมื่อมาอยู่ในบริบทเกิดเป็นอุปสรรค มีความหมายว่า เรื่องเล่าเก่าๆที่เล่าซ้ำไปซ้ำมา หรืออุปสรรค “ทองไม่รู้ร้อน” มีโครงสร้างประโยค คือ ประธาน คือ “ทอง” รูปปฏิเสธ “ไม่รู้” และ “ร้อน” เป็น กริยาของประโยค เมื่อมาอยู่ในประโยคเกิดเป็นอุปสรรค มีความหมายว่า นิ่งเฉย ไม่สะทกสะท้าน อย่างนี้เป็นต้น

จากการวิจัยพบว่า ประโยคที่ปรากฏเป็นอุปสรรคในนวนิยายของทมยันตินั้น มีลักษณะเป็นประโยคที่สมบูรณ์

การวิจัยขั้นตอนที่ 4

การวิจัยเพื่อศึกษาโครงสร้างของคำประสมในอุปสรรคที่ปรากฏ

ในการวิจัยเพื่อศึกษาโครงสร้างของคำประสมในอุปสรรคที่ปรากฏในการวิจัยที่ 1 นั้น ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์หาคำหลักในโครงสร้างคำประสม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์หารูปแบบโครงสร้างของคำประสม

1. การวิเคราะห์หาคำหลักในโครงสร้างคำประสม

จากการวิจัยที่ 4 พบว่า คำหลักในโครงสร้างคำประสมมักปรากฏอยู่ในตำแหน่งแรก กล่าวคือ ปรากฏคำประสมที่มีคำนามหลักเป็นคำนามในตำแหน่งแรก 141 คำ คิดเป็นร้อยละ 93

จากการวิจัยพบคำประสมทั้งสิ้น 155 คำ ส่วนคำประสมที่มีคำนามหลักเป็นคำนามในตำแหน่งหลังเพียง 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 6 และเป็นปรากฏเป็นคำที่มีน้ำหนักเท่ากันทั้งสองตำแหน่ง 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 13 ตัวอย่างคำหลักในโครงสร้างของคำประสมของอุปลักษณ์ที่พบในนวนิยาย 5 เรื่อง

ที่	อุปลักษณ์	โครงสร้างนามวลี	ไวยากรณ์	ความหมาย	เรื่อง
1.	ดอกไม้	[ดอก+ไม้]	[N+N]	ผู้หญิง	แก้วกลางดง
2.	น้ำมัน	[น้ำ+มัน]	[N+N]	สิ่งศักดิ์สิทธิ์	แก้วกลางดง
3.	นกป่า	[นก+ป่า]	[N+N]	เชื้อชาติ	แก้วกลางดง
4.	งานวัด	[งาน+วัด]	[N+N]	งานของแปลก	แก้วกลางดง
5.	เสือกรง	[เสือ+กรง]	[N+N]	ผู้ชายอันตราย	แก้วกลางดง
6.	ช้างเผือก	[ช้าง+เผือก]	[N+N]	มีค่า	แก้วกลางดง
7.	รังแตน	[รัง+แตน]	[N+N]	อันตราย	แก้วกลางดง

จากตัวอย่างในตารางที่ 13 คำประสมนั้นจะมีลักษณะการวิเคราะห์คำหลักเพื่อบอกถึงความหมายของคำ เช่น คำว่า “ช้างเผือก” คำหลัก คือ คำว่า ช้าง เนื่องจาก กล่าวถึงช้างที่มีสีขาวลักษณะ ซึ่งความหมายหลักยังคงเป็น ช้าง หรือ คำว่า น้ำมัน คำหลัก คือ คำว่า น้ำ เนื่องจาก กล่าวถึงน้ำที่ผ่านการทำพิธีเสกคาถา ซึ่งความหมายหลักยังคงเป็นน้ำนั่นเอง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า คำหลักของโครงสร้างคำประสมภาษาไทยมักปรากฏอยู่ในคำนามตำแหน่งแรก ดังแสดงให้เห็นในตาราง ภาคผนวก ค.

2. การวิเคราะห์หารูปแบบโครงสร้างของคำประสม

นอกจากนี้ เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหารูปแบบโครงสร้างของคำประสมที่ปรากฏเป็นอุปลักษณ์ในนวนิยายห้าเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยพบโครงสร้างของคำประสมดังสรุปในตารางที่ 4.8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 14 รูปแบบโครงสร้างของคำประสมของอุปลักษณ์ที่พบในนวนิยาย 5 เรื่อง

ลำดับที่	โครงสร้าง	จำนวน(คำ)	ร้อยละ
1.	นาม+นาม	71	57
2.	นาม+กริยา หรือ กริยา+นาม	60	43
3.	นาม+[คำนามประสม] หรือ [คำประสม]+นาม	10	2
4.	[นาม+นาม]+กริยา	8	1
5.	[กริยา+นาม]+[กริยา+นาม]	3	0.5
6.	กริยา+กริยา	3	0.5

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าเป็นอุปลักษณ์ในนวนิยายของ ทมยันตินั้น ปรากฏรูปแบบโครงสร้างคำประสมทั้งสิ้น 6 แบบ ด้วยกัน และในคำประสมนั้นมีคำหลักที่เป็น ลักษณะเด่นของคำแต่ละคำที่อยู่ในตำแหน่งต่างกันและในส่วนใหญ่จะพบในตำแหน่งหน้าสุดของ คำโดยผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์คำประสม แยกตามชนิดของรูปแบบโครงสร้างคำประสม ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบโครงสร้าง [นาม+นาม]

ตัวอย่างเช่น

น้ำมนต์ [น้ำ+มนต์] [N+N]

คำหลัก คือ น้ำ เพราะกล่าวถึงน้ำที่มีความศักดิ์สิทธิ์

จากเรื่อง แก้วกลางดง

น้ำยา [น้ำ+ยา] [N+V]

คำหลัก คือ น้ำ เพราะกล่าวถึงน้ำที่เป็นของเหลว

จากเรื่อง คู่กรรม

2. รูปแบบโครงสร้าง [นาม+กริยา] หรือ [กริยา+นาม]

ตัวอย่างเช่น

เนื้อเต้น [เนื้อ+เต้น] [N+V]

คำหลัก คือ เนื้อ เพราะกล่าวถึงเนื้อที่มีอาการเต้น

จากเรื่อง คู่กรรม

น้ำ [น้ำ+ค้าง] [N+V]

คำหลัก คือ เนื้อ เพราะกล่าวถึงน้ำที่หยดในตอนกลางคืน

จากเรื่อง ทวิภพ

3. รูปแบบโครงสร้าง [นาม+คำนามประสม]

ตัวอย่างเช่น

ชนหน้าแข็ง [ชน+[หน้า+แข็ง]] [N+[N+N]]

คำหลัก คือ ชน เพราะกล่าวถึงชนที่อยู่บนขาหน้า(หน้าแข็ง)

จากเรื่อง ตราบาป

4. รูปแบบโครงสร้าง [[นาม+นาม]+กริยา]

ตัวอย่างเช่น

ชนหัวลูก [[ชน+หัว]+ลูก] [[N+N]+V]

คำหลัก คือ ชน เพราะกล่าวถึงชนบนศีรษะตั้งชัน

จากเรื่อง แก้วกลางดง

5. รูปแบบโครงสร้าง [[กริยา+นาม]+[กริยา+นาม]]

ตัวอย่างเช่น

จุดรูปจุดเทียน[[จุด+รูป]+[จุด+เทียน]] [[V+N]+[V+N]]

คำหลัก คือ จุด เพราะกล่าวถึงการจุดรูปเทียนเพื่อบูชา

จากเรื่อง อดีตา

6. รูปแบบโครงสร้าง [[นาม+กริยา]+[นาม+นาม]]

ตัวอย่างเช่น

หอคอยงาช้าง [[ห่อ+คอย]+[งา+ช้าง]] [[N+V]+[N+N]] คฤหาสน์

คำหลัก คือ หอคอย เพราะ กล่าวถึงหอคอยที่ทำด้วยงาช้าง

จากเรื่อง ตราบาป

ผู้วิจัยขอเสนอข้อทั้งหมด ที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างคำประสมโดยเรียงลำดับตามรูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ ดังแสดงในตารางภาคผนวก ก

การวิจัยขั้นตอนที่ 5

การวิจัยเพื่อวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ให้กับอุปลักษณะ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ทางด้านอรรถศาสตร์ของนามวลี รินดา วราวุฒิ (2549) กล่าวถึง Girju et al. (2004: 3) กล่าวว่า การสรุปความสัมพันธ์ทางด้านอรรถศาสตร์ไว้ทั้งสิ้น 35 ชนิด แต่จากการวิจัยทั้ง 4 การวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยนำอุปลักษณะทั้งหมดที่ผู้วิจัยพบในนวนิยาย 5 เรื่อง มาจัดหมวดหมู่ตามความหมายของหมวดหมู่โดยทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกความหมายของหมวดหมู่จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แล้วกำหนดความหมายประจำรูปภาพขึ้น ผู้วิจัยพบความหมายประจำรูปภาพจำนวน 22 ความหมายด้วยกัน ดังแสดงในตารางที่ 15 ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ความหมายประจำรูปภาพในคำนาม

ที่	หมวดความหมาย	ตัวอย่าง
1	สัตว์	สัตว์ นกป่า เสือ ช้างเผือก
2	พืชพรรณธรรมชาติ	ดอกไม้ ดอกอุตุพิศ
3	มนุษย์	ແມ່ມະປີ คนป่า จี๊ซ่า เนื่อคู่ โม่่ง
4	อาหาร	ແຂມ น้ำพริก ปลาแร่ อาหาร
5	กริยาการกระทำ	กระดิกตีน เหว่ กุมบังเหียน น้ำตาเซ็ดหัวเข้า ขดรู ผูกข้อมือ
6	ส่วนต่างๆของร่างกาย	ปากคำแย จมูกชมพู่ผ่าซีก กระดุก
7	สิ่งของ อุปกรณ์ เครื่องใช้	ແຈ້ງທອງ ถังน้ำตาล ปฏัก กรง

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	หมวดความหมาย	ตัวอย่าง
8	สถานที่ ดำเนิน	สวรรค์ ร้านอาหารป่า หางแถว ช่องโหว่ ช่องทาง
9	การใช้ชีวิต	ตกลงปลงใจ มีเรือน
10	งานมหรศพ พิธีกรรม	งานวัด โขนกลางแปลง เทศน์มหาชาติ
11	ตัวละคร	นางเอกยี่เก นายจีน นางจีน บุษบาเข้าเฝ้า
12	ของมีค่า เงินทอง	โบนัส เพชรหั่วแหวน เพชรรอบๆ
13	นามธรรม	พิษ พระเดช พระคุณ กาถา
14	ลำดับญาติ	เชื้อเถาเหล่ากอ เชื้อสาย
15	ขนาด รูปร่าง	เหลี่ยม
16	การปกครอง	การเมือง
17	การพนัน	เดิมพัน ลอตเตอรี่
18	รสชาติ รสสัมผัส	หวานเย็น
19	พลังงาน	น้ำ ลม ไฟ
20	อาการความรู้สึก	ขนหัวลุก ตกลงถึงท้อง ท้องเดิน
21	ปรากฏการณ์ธรรมชาติ	พายุ น้ำค้าง
22	ระยะทาง ตัวเลข	ร้อยโยชน์ ทุกกระเบียดนิ้ว

จากการวิจัยผู้วิจัย พบความหมายประจำรูปภาษาในอุปลักษณ์ ทั้งสิ้น 22 ความหมาย ดังแสดงในตารางที่ 15

การอภิปรายและสรุปผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์นวนิยายของทมยันตีทั้งสิ้น 5 ขั้นตอนด้วยกัน กล่าวคือ ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเพื่อหาอุปลักษณ์ที่ปรากฏในนวนิยาย 5 เรื่อง พบว่าในนวนิยายเรื่องที่ 1 ทรายป พบอุปลักษณ์ 78 คำ เรื่องที่ 2 ทวิภพ พบอุปลักษณ์ 71 คำ เรื่องที่ 3 แก้วกลางดง พบอุปลักษณ์ 68 คำ เรื่องที่ 4 คู่กรรม พบอุปลักษณ์ 65 คำ และเรื่องที่ 5 อติดาพบอุปลักษณ์ 42 คำ รวมทั้งสิ้น 324 คำ

และในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาชนิดของคำของอุปลักษณ์ที่ปรากฏ พบว่า ปรากฏชนิดของคำที่เป็นอุปลักษณ์ทั้งสิ้น 3 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำกริยา และคำคุณศัพท์ โดยที่ปรากฏคำนามมากที่สุด ตามด้วย คำกริยา และคำคุณศัพท์ ตามลำดับจากมากไปน้อย โดยปรากฏจำนวนคำนาม 249 คำ คำกริยา 71 คำ และคำคุณศัพท์ 4 คำ

สำหรับการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเพื่อกำหนดลักษณะการเกิดของคำ (คำประสม คำซ้อน) ของอุปลักษณ์จากการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ปรากฏคำประสม ร้อยละ 70 คำเดี่ยว ร้อยละ 22 เป็นประโยคร้อยละ 5 วลีร้อยละ 2 และ คำซ้อนร้อยละ 1

ในการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การวิจัยเพื่อศึกษาโครงสร้างของคำประสมในอุปลักษณ์ที่ปรากฏในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 พบรูปแบบของโครงสร้างคำประสมทั้งสิ้น 6 รูปแบบ โดยรูปแบบนาม-นาม เป็นรูปแบบที่ปรากฏเป็นโครงสร้างของคำประสมมากที่สุด เป็นจำนวน 71 คำ คิดเป็นร้อยละ 57 โดยรูปแบบนาม-กริยา หรือ กริยา- นาม ปรากฏทั้งสิ้น 60 คำ คิดเป็นร้อยละ 43 และรูปแบบนาม-คำประสม ปรากฏ 10 คำคิดเป็นร้อยละ 2 รูปแบบที่ 4 [นาม-นาม]-กริยา พบ 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 1 ส่วนอีก 2 รูปแบบพบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

และสุดท้าย การวิจัยขั้นตอนที่ 5 การวิจัยเพื่อวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ให้กับอุปลักษณ์ ผู้วิจัยได้จัดหมวดหมู่ของอุปลักษณ์ด้วยความหมายประจำรูปภาษา (sense) พบว่า ปรากฏความหมายประจำรูปภาษาทั้งสิ้น 22 ความหมาย